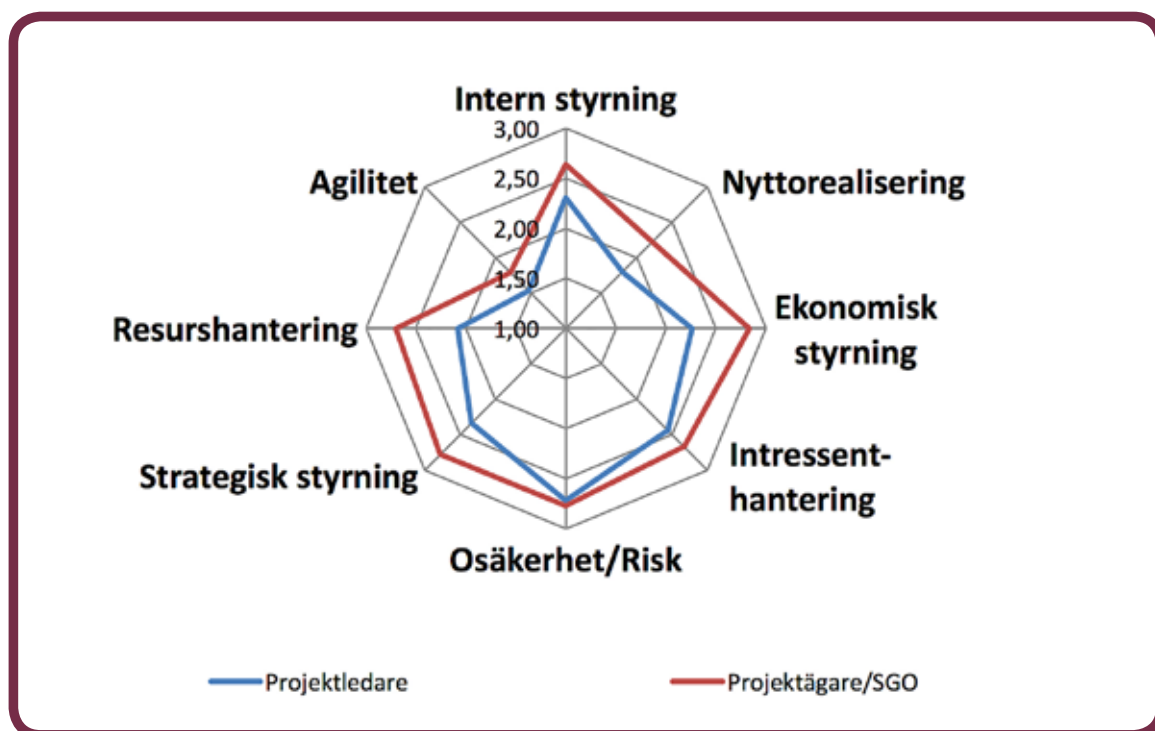

Forskning om projektmognadsmodeller:

Modell som ger bra insikter

Viktor Andersen Nyström och Anton Ehrenström avslutade i våras sin civilekonomutbildning på Linköpings Universitet med en uppsats om nyttan med att använda projektmognadsmodeller (PMM) då det idag råder brist på forskning dels om hur PMM används och dels om den nytta de ger.

Syftet med uppsatsen var att söka svar på frågorna:

- Hur kan organisationer använda PMM för att förbättra sin projektförmåga?
- Är en ökad projektmognad viktigt för att uppnå förbättringar i projektverksamheten?

Genom dokumentstudier och intervjuer har författarna samlat in data. Slutsatsen de drar är att organisationer inte använder PMM på ett optimalt sätt, vilket medför att projektförmågan inte når full potential. Orsakerna är flera men framförallt brister det i förberedelsearbetet inför mätningarna och oklart ansvar för att genomföra nödvändiga åtgärder för att skapa en effektiv användning av projektmognadsmodellen.

Organisationer som medverkade vid i studien var Kungsbacka kommun, Metria och Öresundskraft. Studien handlade om att förstå hur organisationer använder sig av resultaten från en projektmognadsmodell för att senare bygga vidare på hur organisationer kan förbättra sitt användande av PMM för att långsiktigt bli bättre på att driva projekt.

En mätning av en organisations projektmognad görs vanligtvis genom att de personer som berörs av projektverksamhet svarar på en enkät om hur de uppfattar att olika processer i projektverksamheten används. Svaren sammanställs och organisationens resultat dvs mognadsnivå anges som snitt mellan ett och fem.

Vad säger forskningen?

PMM är fortfarande ett relativt nytt koncept trots att många undersökningar har genomförts. Positiva samband mellan projektmognad och projektutförande har uppmätts, men forskare inom ämnet är dock oense om huruvida PMM faktiskt genererar nytta.

Det saknas tydliga bevis för att mätningarna bidrar till en förbättring av projekten och organisationens framgångar. Det kan till och med finnas en risk i att organisationer lägger för stor tillit till en PMM. Genom dokumentstudier visar författarna att det råder delade meningar inom forskningen om värdet av enkätbaserade frågeformulär då de bara bedömer respondenternas uppfattning, subjektiva åsikter och att en enkät bara kan ge svar på de frågor som ställs. Det kan även finnas stora skillnader i tolkningarna av frågorna.

Lärdomar

Identifierar styrkor och svagheter

En fördel som lyfts fram med projektmognadsmodeller är att de beskriver projektverksamheten i ett sammanhang. Vilket bekräftades av flera deltagare i de organisationer som intervjuades för uppsatsen.

PMM bidrar med en tydlighet då resultatet i sig är relativt enkelt att förstå. Det är lätt att få en uppfattning om vad som sköts bra och vad som kan förbättras. Mätningarna ger ett nuvärde som kan användas som utgångspunkt vid internt förändringsarbete.

Skapar insikt

Insikt - är ett återkommande svar bland respondenterna. Resultatet hamnar på agendan – från ledningen till alla projektmedarbetare.

Generella iakttagelser

- Bättre information före enkäten skulle minska svars-spridningen och öka kvaliteten i undersökningen.
- Det är en fördel att ha många respondenter från olika grupper.
- Viktigt att inte stirra sig blind på resultatet i sig, organisationens förutsättningar och resurser måste också beaktas.
- Fokus bör inte ligga på de exakta siffrorna. Utan det viktiga är att utgå ifrån resultatet, besluta om och

genomföra förändringar för att slutligen följa upp om förbättringar skett.

- Undersökningens syfte skall vara tydligt för alla, från ledning till de som ska svara på frågorna.
- Förändringar tar tid. Att stressa fram förändringar kan ge motsatt effekt.

Det bör finnas en genomarbetad plan för att förflytta sig från organisationens nuläge till önskat börläge.

Det är också viktigt att ledningen efterfrågar resultatet, det är det som efterfrågas som kommer att prioriteras.

Olof Molinder och Bo Tonnquist

Anton Ehrenström och Viktor Andersen Nyström lade fram sin tre-betygsuppsats om projektmognadsmodeller vid Linköpings Universitet.

Baseline har assisterat författarna till uppsatsen med kontakter och tillgång till vår databas. Öresundskraft har använt P3M3 från Axelos, Metria och Kungsbacka har använt Svenskt Projektindex, SPI, Baselines anpassning för den svenska marknaden. I SPI ingår ett informationsmaterial, att använda före enkät, och rapport med relevanta jämförelser. Vi erbjuder workshops för att hantera nuläge respektive börläge. Cirkeldiagrammet som visar skillnader i uppfattning mellan två olika svarsgrupper, används som diskussionsunderlag vid en nuläges-workshop.

P3M3 är en förkortning av Portfolio, Programme, and Project Management Maturity Model.

Svårigheten att hitta nyckeltal för projektförmågan och att fastställa värdet av höjande åtgärder beskrivs i en serie artiklar.

Se mer om detta på www.baselineman.se/ projektmognad, där finns även uppsatsen (158s.) att ladda ned.